УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

НАКАЗ № 1/180

м. Київ «21» 05 2018 р.

Про запровадження системи запобігання та виявлення академічного плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського

З метою врегулювання процедури запобігання та виявлення плагіату в академічних текстах за авторства працівників та здобувачів вищої освіти КПІ ім. Ігоря Сікорського, сприяння дотриманню вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, активізації самостійності й індивідуальності під час створення авторського твору та усвідомлення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування, на виконання Наказу № 1-437 від 18.12.2017 р. «Про забезпечення функціонування системи запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського»,

НАКАЗУЮ:

1. Впровадити систему запобігання та виявлення академічного плагіату в текстах за авторства працівників та здобувачів вищої освіти КПІ ім. Ігоря Сікорського шляхом перевірки академічних текстів на плагіат з використанням спеціалізованої Системи виявлення збігів/ідентичності/схожості текстів з 21.05.2018 р.
2. Затвердити Тимчасове Положення про систему запобігання академічному плагіату в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Додаток 1).

3. Директорам інститутів, деканам факультетів, завідувачам кафедр, керівникам наукових підрозділів, ученому секретарю, головам спеціалізованих вчених рад, директору науково-технічної бібліотеки, головним редакторам наукових видань, головам організаційних комітетів наукових конференцій упровадити в дію Тимчасове Положення, донести його зміст до відома працівників університету та здобувачів вищої освіти, виявляти та попереджувати факти академічного плагіату відповідно до Тимчасового Положення.

4. Контроль за виконанням Наказу покласти на першого проректора Якименка Ю. І. та проректора з наукової роботи Ільченка М. Ю.

Ректор **М. З. Згуровський**

Проект наказу вносить:

Директор НТБ

О. М. Бруй

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор Ю. І. Якименко

Проректор з наукової роботи М. Ю. Ільченко

Проректор з науково-педагогічної (перспективний розвиток) О. М. Новіков

Проректор з науково-педагогічної (навчально-виховний напрям) П. О. Киричок

Вчений секретар А. А. Мельниченко

В.о. голови профкому М. О. Безуглий

Голова первинної профспілкової організації студентів А. Ю. Гаврушкевич

Голова студентської ради В. Д. Гайдаш

Юрисконсульт

ДП №

Надрук. в 5 прим.

на 2 аркушах

Друкувала – Є. Кулик
204-96-72

Розрахунок розсилки:

Завірені паперові копії:

1. ДНІ
2. ДПР
3. ДНР
4. ДНВР
5. НТБ

Електронна копія:

- всі підрозділи

Додаток 1 до Наказу № 1/180 від 21.05. 2018 р.

ТИМЧАСОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

2018

1. Загальні положення

1.1. Тимчасове положення про систему запобігання академічному плагіату в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу», Закону України «Про авторське право і суміжні права», Цивільного кодексу України, інших нормативно-правових актів та Статуту Університету, а також на виконання Наказу № 1-437 від 18.12.2017 р. «Про забезпечення функціонування системи запобігання академічному плагіату КПІ ім. Ігоря Сікорського».

1.2. Метою Положення є:

1.2.1. врегулювання процедури запобігання та виявлення плагіату в академічних текстах за авторства працівників та здобувачів вищої освіти КПІ ім. Ігоря Сікорського (далі – Університет);

1.2.2. сприяння дотриманню вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, активізації самостійності й індивідуальності під час створення авторського твору та усвідомлення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

1.3. Положення є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої і наукової діяльності Університету та якості вищої освіти в цілому.

2. Терміни та визначення

2.1. У даному Положенні використовуються терміни у таких значеннях:

2.1.1. автор – фізична особа, творчою працею якої створено твір;

2.1.2. академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

2.1.3. академічний текст – авторський твір наукового, науково-технічного та навчального характеру у формі дисертації, кваліфікаційної роботи, наукового видання, наукової статті, звіту у

сфері наукової і науково-технічної діяльності, депонованої наукової роботи, підручника, навчального посібника, інших науково- та навчально-методичних праць;

2.1.4. звіт подібності – документ, що містить інформацію про текстові запозичення, знайдені в аналізованому документі/творі/роботі, та джерела таких запозичень, який генерується автоматично системою виявлення збігів/ідентичності/схожості на основі порівняння авторського тексту із базами внутрішньої бібліотеки системи, базою академічних текстів Університету, відкритими інтернет-джерелами;

2.1.5. плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору;

2.1.6. система виявлення збігів/ідентичності/схожості (далі – Система) – це програмно-апаратний комплекс для порівняльного аналізу текстових документів на предмет наявності збігів/ідентичності/схожості порівняно із текстами, що розміщені в інтернеті, репозитаріях, базах даних та ін.

2.1.7. твір – інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційних веб-сайтах Університету (монографія, посібник, навчальне видання, стаття, препринт, автореферат, рукопис дисертації, атестаційна робота, тощо);

2.1.8. цитата – порівняно короткий уривок з опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні;

2.1.9. унікальність твору (роботи, матеріалу) – співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального об'єму матеріалу.

2.2. Різновиди плагіату:

2.2.1. видання виконаної іншим автором роботи за свою без внесення в неї змістовних змін, а також навмисні текстові спотворення – заміна символів в тексті (кириличні символи на латинські і навпаки тощо) з метою укриття запозичення;

2.2.2. дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) без належного оформлення цитування;

2.2.3. внесення незначних правок у скопійований матеріал (перефразування речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного оформлення цитування;

2.2.4. компіляція – створення значного масиву тексту без самостійного вивчення проблеми, шляхом копіювання тексту із низки джерел без внесення в нього правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту;

2.2.5. представлення скомпонованих власних і запозичених аргументів без належного цитування;

2.2.6. парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет);

2.2.7. самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

3. Заходи щодо запобігання академічному плагіату

3.1. Запобігання академічному плагіату (далі – плагіату) в академічному середовищі Університету здійснюється шляхом проведення комплексу заходів, які полягають у:

3.1.1. інформуванні здобувачів вищої освіти та працівників про необхідність дотримання Кодексу честі Університету, академічної етики та підвищення відповідальності за дотриманням правил цитування та посилання;

3.1.2. викладанні курсу з академічного письма для здобувачів вищої освіти;

3.1.3. формуванні викладачами завдань в межах освітнього процесу з використанням інновацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувачів вищої освіти до їх виконання;

3.1.4. організації заходів з популяризації основ інформаційної культури та академічної доброчесності зокрема;

3.1.5. створенні та розповсюдженні рекомендацій щодо належного оформлення посилань на використані джерела;

3.1.6. перевірці академічних текстів на плагіат;

3.1.7. оприлюднення цього Положення через офіційні веб-ресурси

Університету.

3.2. Директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр та керівники наукових підрозділів доводять зміст Положення до відома працівників та здобувачів вищої освіти, контролюють та попереджують факти академічного плагіату.

4. Академічні тексти, які підлягають обов'язковій перевірці на плагіат

4.1. Перевірці на плагіат підлягають:

4.1.1. Кваліфікаційні роботи на здобуття ступеня «бакалавра» або «магістра» на етапі допуску до захисту;

4.1.2. дисертаційні роботи на здобуття ступеня «доктор філософії/доктор мистецтва» або «доктора наук» на етапі представлення матеріалів робіт до розгляду спеціалізованою вченою радою;

4.1.3. рукописи монографій та підручників, що рекомендуються до видання Вченою радою Університету, на етапі представлення матеріалів робіт до розгляду на засіданні кафедри;

4.1.4. рукописи навчальних посібників, які мають авторський текст та рекомендуються до видання Методичною радою Університету, на етапі представлення матеріалів робіт до розгляду на засіданні кафедри;

4.1.5. рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів конференцій, семінарів тощо, на етапі подання роботи автором до розгляду для публікації.

5. Внутрішня база академічних текстів для перевірки на плагіат

5.1. Внутрішня база академічних текстів Університету для перевірки на плагіат формується на основі Електронного архіву наукових та освітніх матеріалів КПІ ім. Ігоря Сікорського (ЕІАКРІ).

5.2. Академічні тексти, зазначені у розділі 4, розміщуються у відповідні підрозділи ЕІАКРІ та надаються у вільний доступ в мережі Інтернет.

5.2.1. Електронні версії кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти розміщуються в ЕІАКРІ відповідальними від кафедр протягом місяця після захисту робіт.

5.2.2. Електронні версії дисертаційних робіт для здобуття ступеня «доктор філософії/доктор мистецтва» або «доктора наук» розміщуються в ЕІАКРІ працівниками бібліотеки впродовж тижня після передачі електронної версії дисертації до бібліотеки. Електронна версія дисертації надсилається електронною поштою

відповідальною особою у відділі Вченого секретаря до бібліотеки протягом двох тижнів після захисту.

5.2.3. Монографії, підручники, навчальні посібники тощо, створені в Університеті, розміщуються в ЕІАКРІ відповідальними від кафедр протягом місяця після їх публікації.

5.3. Наукові статті, опубліковані в наукових виданнях та матеріалах конференцій Університету, що розміщуються в проекті «Наукова періодика України» (Уран) на платформі Open Journal Systems, автоматично імпортуються до ЕІАКРІ одночасно з їх публікацією у відповідному виданні.

5.4. Наукові статті, опубліковані в наукових виданнях та матеріалах конференцій Університету, що не представлені в проекті «Наукова періодика України» (Уран) на платформі Open Journal Systems, розміщуються в ЕІАКРІ відповідальними від редколегій видань та організаційних комітетів конференцій впродовж місяця після публікації видань.

6. Відповідальні особи та загальна схема перевірки академічних текстів на плагіат

6.1. Перевірку на плагіат академічних текстів, зазначених у розділі 4 здійснюють:

6.1.1. відповідальна особа від кафедри за перевірку на плагіат кваліфікаційних робіт здобувачів ступеня «бакалавра» або «магістра» призначається розпорядженням декана/директора за поданням завідувачів кафедри;

6.1.2. відповідальна особа у відділі Вченого секретаря за перевірку на плагіат дисертаційних робіт на здобуття ступеня «доктор філософії/доктор мистецтва» або «доктора наук»;

6.1.3. відповідальна особа в Науково-технічній бібліотеці (далі – НТБ) за перевірку на плагіат рукописів монографій, підручників, навчальних посібників тощо, які подаються для отримання Грифа Університету;

6.1.4. відповідальні особи від редакцій наукових періодичних видань КПІ ім. Ігоря Сікорського за перевірку на плагіат рукописів наукових статей, які призначаються головним редактором.

6.1.5. відповідальні особи від оргкомітетів конференцій, семінарів тощо за перевірку на плагіат рукописів, поданих до публікації в збірниках матеріалів (тез доповідей).

6.2. Академічні тексти, що подаються для перевірки на виявлення збігів/ідентичності/схожості текстів, повинні бути представлені у форматі *.pdf з можливістю пошуку по тексту та/або *.doc, *docx.

6.3. Загальна схема перевірки академічних текстів на плагіат з використанням відповідної Системи повинна складатися з наступних етапів:

6.3.1. остаточний варіант академічного тексту для перевірки на плагіат завантажується в Систему;

6.3.2. відповідальна особа здійснює процес перевірки академічного тексту за базами внутрішньої бібліотеки Системи, ElAKPI, відкритими інтернет-джерелами;

6.3.3. Система генерує звіт подібності;

6.3.4. звіт подібності передається для аналізу та прийняття експертного рішення.

7. Порядок здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня «бакалавра» або «магістра»

7.1. Текст остаточного варіанту кваліфікаційної роботи (далі у розділі 7 – роботи) подається здобувачем вищої освіти науковому керівнику/ керівнику кваліфікаційної роботи (далі у розділі 7 – керівнику) в електронному вигляді на етапі допуску до захисту.

7.2. Відповідальна особа від кафедри створює профіль керівнику в Системі та відкриває відповідну папку для доступу керівника.

7.3. Керівник завантажує роботу до Системи.

7.4. Відповідальна особа здійснює процес перевірки роботи у Системі, яка генерує звіт подібності, та надає доступ керівнику до звіту подібності протягом трьох робочих днів після завантаження роботи до Системи.

7.5. Роздрукована частина звіту подібності, яка засвідчує відсоток збігів/ідентичності/схожості, завірена підписом відповідальної особи за перевірку робіт на плагіат, додається до кваліфікаційної роботи.

7.6. Керівник здійснює експертну оцінку роботи з урахуванням звіту подібності, робить висновок про оригінальність роботи і включає його у відгук.

7.7. Допуск до захисту проводиться з врахуванням експертної оцінки керівника результатів щодо відсутності плагіату в роботі.

7.8. Якщо робота допускається до захисту, то здійснення заходів з перевірки

на академічний плагіат вважається завершеним.

7.9. У випадку виявлення у роботі запозичень без належного оформлення посилань чи інших технічних недоліків в розділах, які не описують безпосередньо авторське дослідження, або якщо кількість цитат перевищує обсяг, виправданий поставленою метою роботи, робота повертається автору-здобувачу вищої освіти на доопрацювання з можливістю повторного подання на розгляд керівника. Також керівник надсилає здобувачу вищої освіти повну копію звіту подібності (.pdf версію) в електронному вигляді.

7.10. Якщо робота містить навмисні текстові спотворення, передбачувані спроби укриття запозичень або інші прояви академічного плагіату, робота не приймається до захисту. Причини не прийняття роботи та характер відповідальності мають бути зазначені у висновку комісії окремим пунктом.

7.11. У випадку незгоди з висновком про оригінальність роботи автор-здобувач вищої освіти має право подати апеляцію, яка буде розглянута у встановленому порядку Комісією з питань етики та академічної чесності Університету.

8. Порядок здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат дисертаційних робіт на здобуття ступеня «доктор філософії/доктор мистецтва» або «доктора наук»

8.1. Остаточний варіант дисертації (далі в розділі 8 – робота) разом із заявою щодо самостійності виконання роботи та ідентичності друкованої та електронної версії роботи подається до спеціалізованої вченої ради через відділ Вченого секретаря у друкованому та електронному вигляді. Перевірка на ідентичність друкованої та електронної версії дисертації покладається на спеціалізовану вчену раду.

8.2. Відповідальна особа відділу Вченого секретаря завантажує електронний варіант роботи до Системи для здійснення перевірки, яка генерує звіт подібності.

8.3. Звіт подібності розглядається на засіданні Комісії спеціалізованої вченої ради, яка розглядає, дисертацію та вповноважена приймати рішення, щодо допуску її до захисту. Питання розгляду звіту подібності та рішення за його результатами має бути зазначено у висновку комісії окремим пунктом.

8.4. Якщо робота приймається до захисту, то процес здійснення заходів з

перевірки на академічний плагіат вважається завершеним.

8.5. У випадку виявлення у творі запозичень без належного оформлення посилань чи інших технічних недоліків в розділах, які не описують безпосередньо авторське дослідження, або якщо кількість цитат перевищує обсяг, виправданий поставленою метою роботи, робота повертається автору на доопрацювання з можливістю повторного подання на розгляд комісії. Причини повернення роботи мають бути зазначені у висновку комісії окремим пунктом.

8.6. Якщо робота містить навмисні текстові спотворення, передбачувані спроби укриття запозичень або інші прояви академічного плагіату, робота не приймається до захисту. Причини не прийняття роботи та характер відповідальності мають бути зазначені у висновку комісії окремим пунктом.

8.7. Автор має право подати апеляцію згідно з Порядком присудження наукових ступенів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 №567.

9. Порядок здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат рукописів монографій, підручників та навчальних посібників, які містять авторський текст, створених в Університеті

9.1. Остаточний варіант рукопису монографії/підручника/навчального посібника, що створений в Університеті та претендує на отримання грифа Університету, має бути поданий автором твору до НТБ в електронному форматі за 10 днів до обговорення на засіданні кафедри.

9.2. Відповідальна особа від НТБ за перевірку робіт на плагіат завантажує електронний варіант твору до Системи для здійснення перевірки та генерування звіту подібності.

9.3. Відповідальна особа від НТБ за перевірку робіт на плагіат надає електронний звіт подібності завідувачу кафедрою протягом трьох робочих днів після отримання роботи для перевірки на плагіат від автора твору.

9.4. Відповідальна особа від НТБ за перевірку робіт на плагіат, за потреби, надає завідувачу кафедрою права доступу до звіту подібності в Системі.

9.5. Звіт подібності аналізує відповідальний редактор та про результати доповідає на засіданні кафедри, де розглядається питання клопотання про присвоєння твору грифа Університету. Питання розгляду звіту

подібності та рішення за його результатами зазначається в протоколі засідання кафедри окремим пунктом.

9.6. Якщо кафедра приймає позитивне рішення щодо клопотання про присвоєння твору грифа Університету, то процес здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат вважається завершеним. Результати перевірки твору на плагіат оголошуються під час розгляду питання клопотання про присвоєння твору грифа Університету на Вченій раді факультету.

9.7. У випадку виявлення у творі запозичень без належного оформлення посилань або інших технічних недоліків, твір повертається автору на доопрацювання з можливістю повторного подання на розгляд кафедри. Причини повернення твору мають бути зазначені у протоколі засідання кафедри.

9.8. Якщо твір містить навмисні текстові спотворення, передбачувані спроби укриття запозичень або інші прояви академічного плагіату, авторові відмовляється у клопотанні про присвоєння твору грифа Університету. Причини відмови мають бути зазначені у протоколі засідання кафедри.

10. Порядок здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат рукописів, поданих до публікації у наукових виданнях та збірниках матеріалів (тез доповідей) конференцій, семінарів тощо Університету

10.1. Порядок перевірки на плагіат рукописів наукових статей, поданих авторами до публікації, за допомогою перевірки Системою і шляхом проведення фахової експертизи здійснюється відповідно до загальної схеми (п. 6.2.) та політики редакцій.

10.2. Порядок перевірки на плагіат рукописів, поданих до публікації в збірниках матеріалів (тез доповідей) конференцій, семінарів тощо, за допомогою перевірки Системою і шляхом проведення фахової експертизи здійснюється відповідно до загальної схеми (п. 6.2.) та політики оргкомітетів.

11. Відповідальність за порушення академічної доброчесності стосовно академічних текстів

У разі виявлення порушення академічної доброчесності у роботах Університету та здобувачів вищої освіти автори несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства.